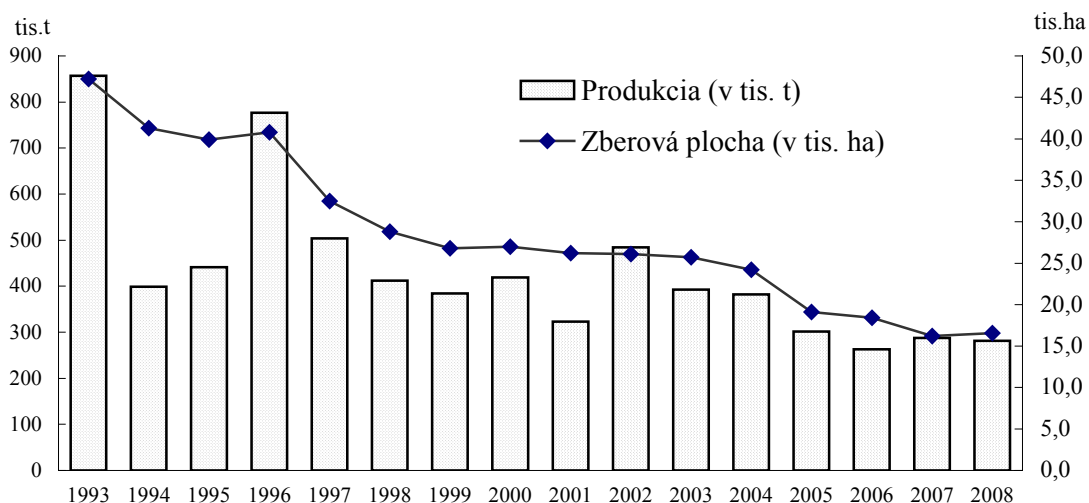

Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva Bratislava
Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky

Zemiaky

Situačná a výhľadová správa k 30.6.2007

Vývoj plôch a produkcie zemiakov vSR

Bratislava,
máj 2008

Autor:

Ing. Helena TIBENSKÁ, CSc.

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

- Colné riaditeľstvo SR
- Eurostat
- Ministerstvo poľnohospodárstva Českej republiky
- Ministerstvo poľnohospodárstva a rozvoja vidieka Poľskej republiky
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Pôdohospodárska platobná agentúra
- Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
- SLOVSOLANUM - Združenie pestovateľov a spracovateľov zemiakov v SR, Spišská Belá
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Trhový informačný systém Českej republiky, Štátny poľnohospodársky intervenčný fond
- Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky, Bratislava
- Výskumný a šľachtiteľský ústav zemiakársky, Veľká Lomnica, a.s.
- Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Bratislava

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor.

**© VÚEPP Bratislava
ISSN 1337-4494**

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Zemiaky

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a Ministerstvo pôdohospodárstva SR. Vydanie prvé. Náklad 60 výtlačkov. Rozsah 34 strán, v tom 20 tabuliek, 1 graf a 5 príloh.

**© VÚEPP Bratislava
ISSN 1337-4494**

OBSAH

strana

ÚVOD	1
SÚHRN	1
1 REGULAČNÁ A PODPORNÁ POLITIKA NÁRODNÉHO TRHU A TRHU SPOLOČENSTVA.....	2
1.1. Legislatíva k agrárnemu trhu so zemiakmi	2
1.2. <i>Národná podpora</i>	4
2. SITUÁCIA NA TRHU V SR	13
2.1. Skoré konzumné zemiaky.....	14
2.2. Ostatné konzumné zemiaky	15
2.3. Sadivo zemiakov	17
3. SITUÁCIA NA SVETOVOM TRHU V EÚ-27.....	18

PRÍLOHY

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

AGRIMIS	Poľnohospodársky trhový informačný systém pre krajiny strednej a východnej Európy
EÚ	Európska únia
€	EURO
GBP	Britská libra
ISMEA	Institute of Study, Research and Information on the Agricultural and Agrofood Market
ha	hektár
Kč	koruna česká
mil.	milión
MJ	merná jednotka
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
NBS	Národná banka Slovenska
NR SR	Národná rada SR
PLN	Poľské zlote
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Plán rozvoja vidieka
Sk, SKK	slovenská koruna
SOP	Sektorový operačný program
š. p.	štátny podnik
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠOS	Štátne odrodové skúšky
t	tona
tis.	tisíc
ÚKSÚP	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
ZMP	Centrála pre výskum trhu a cien poľnohospodárskych a potravinárskych komodít
Z. z.	Zbierka zákonov

ÚVOD

Situačná a výhľadová správa hodnotí situáciu na trhu so zemiakmi v SR. Aktualizuje ponuku v hospodárskom roku 2006/2007 a poskytuje prognózu ponuky a použitia zemiakov v hospodárskom roku 2007/2008 a 2008/2009. Súčasťou správy sú údaje o cenách zemiakov, vlastných nákladoch na pestovanie zemiakov v Slovenskej republike v roku 2006, informácie o regulačnej a podpornej politike trhu so zemiakmi a disponibilné údaje o produkcii a trhu so zemiakmi v Európe.

Správa zahŕňa údaje o skorých, ostatných zemiakoch a sadive. Hospodársky rok sme upravili podľa požiadaviek Eurostatu, ktorý začína 1.7. príslušného roka a končí 30.6. nasledujúceho roka.

Správa je k dispozícii vo Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a na internete <http://www.vuepp.sk>.

SÚHRN

Produkcija zemiakov v hospodárskom roku 2006/2007 sa medziročne znížila o 12,6% a dosiahla historicky najnižšiu úroveň a to 263,1 tis. ton. Vzhľadom na nižšiu produkciu sa dovoz zemiakov zvýšil na 78,6 tis. ton, t.j. medziročne vzrástol o 17,0%. Vývoz zemiakov sa znížil o 16,6 tis. ton. Ponuka zemiakov na domácom trhu bola dostatočná a odrodovo pestrá. Spotreba zemiakov medziročne poklesla o 7,3% v dôsledku zvýšenia spotrebiteľských cien o 62% a zmenou stravovacích návykov obyvateľstva. Priemerná cena výrobcov konzumných zemiakov v roku 2006 bola vyššia o 21,2% oproti roku 2005 a dosiahla 7 017 Sk/t.

V roku 2007 plochy zemiakov oproti predchádzajúceho roku poklesli (3,3%). Priemerné hektárové úrody boli vyššie o 13,1% oproti roku 2006 a dosiahli 16,19 t/ha. Produkcia zemiakov bola v porovnaní s minulým rokom vyššia o 9,4%. Vzhľadom na dosiahnutú produkciu dovoz zemiakov sa odhaduje na 43,5 tis. ton. Vyššia ponuka zemiakov sa odzrkadlila na priemerných spotrebiteľských cenách a spotrebe zemiakov, ktorá sa odhaduje na 285,2 tis. ton, t.j. na úrovni minulého hospodárskeho roka. Priemerná cena výrobcov konzumných zemiakov v roku 2007 bola vyššia o 13,8% oproti roku 2006 a dosiahla 7 982 Sk/t. Priemerná nákupná cena za kilogram zemiakov z domácej produkcie bola podľa PPA v 15. týždni tohto roka 4,31 Sk. V 16. týždni sa ceny výrobcov pohybovali v intervale od 4,00 do 8,40 Sk/kg. Z veľkoobchodu sa zemiaky z domácej produkcie v 14. týždni v tomto roku predávali v rozpätí od 5,90 do 7,90 Sk/kg. Ďalší vývoj cien v SR ovplyvní rastúci tlak zemiakov z dovozu a akcie obchodných reťazcov.

V roku 2008 plochy zemiakov poklesnú na cca 17 tis. hektárov. Plochy skorých zemiakov odhadujeme na 1 750 hektárov, ostatných konzumných zemiakov na 14 250 ha a množiteľské plochy na 1 000 ha. Celková produkcia zemiakov pri odhadovanej priemernej hektárovej úrode 16,55 t/ha dosiahne 281 388 ton.

Bilancia zemiakov v SR podľa hospodárskych rokov

Balance of Potatoes according to Marketing Years in the SR

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ ¹	MJ ²	Skutočnosť ³					Odhad ⁴	Prognóza ⁵
		2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Zberová plocha ⁶	ha ¹⁸	26,1	25,7	24,2	19,1	18,4	17,8 s	17,0
Hektárová úroda ⁷	t/ha	18,59	15,27	15,76	15,77	14,31	16,19 s	16,55
Produkcia ⁸	t ¹⁹	484,3	392,4	382,0	301,2	263,1	287,7 s	281,4
Dovoz ⁹	tis. t ²⁰	31,6	31,8	54,6	67,2	78,6	43,5	61,2
Celková ponuka ¹⁰	tis. t	515,9	424,2	436,6	368,4	341,7	331,2	342,6
Potravinárska spotreba: ¹¹	tis. t	402,9	356,9	345,6	307,6	285,1	285,2	301,1
A/ zušľachtené výrobky ¹²	tis. t	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0
B/ priemyselné spracovanie ¹³	tis. t	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Sadivo ¹⁴	tis. t	82,5	60,8	63,6	35,8	38,0	35,7	33,0
z toho certifikované ¹⁵	tis. t	22,0	13,0	20,0	8,7	8,6	8	17,0
Kŕmne a straty ¹⁶	tis. t	30,3	2,3	17,8	3,0	2,0	2,0	1,5
Vývoz ¹⁷	tis. t	0,2	4,2	9,6	22,0	16,6*	8,3	7,0

Prameň: ŠÚ SR²¹, Colné riaditeľstvo SR²², MP SR- zahraničný obchod, apríl 2008, *odhad autora
s - skutočnosť

Poznámka: hospodársky rok - ide o obdobie od 1.7. do 30.6. nasledujúceho roku²⁴

2005/2006- zmena hospodárskeho roka podľa Eurostatu od 1.7. do 30.6. nasledujúceho roku

1) Indicator, 2) Unit, 3) Reality, 4) Outlook, 5) Prediction, 6) Harvested area, 7) Yield, 8) Production, 9) Import, 10) Total supply, 11) Food consumption, 12) Value added products, 13) Food manufactures, 14) Seedlings, 15) out of which certificated, 16) Feeding losses, 17) Export, 18) thousand hectares, 19) tons, 20) thousand tons, 21) Source: SO SR, 22) Customs Directorate of the Slovak Republic, 23) MA SR – Foreign Trade, April 2008, 24) Note: Marketing year – period from June 1 to May 31 of the next year 2005/2006* The period of marketing year for potatoes is specified from 1 July to 30 June of the following year. It was changed according to Eurostat., * autor's estimation
s - reality

1. REGULAČNÁ A PODPORNÁ POLITIKA NÁRODNÉHO TRHU A TRHU SPOLOČENSTVA

1.1. Legislatíva k agrárnemu trhu so zemiakmi

Nariadenie Komisie (ES) č. 1214/2007 z 20. septembra 2007, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku v platnom znení. Nariadenie ustanovuje verziu kombinovanej nomenklatúry platnú pre rok 2008.

Nariadenie Komisie (ES) č. 1549/2006 zo 17. októbra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Nariadenie Komisie (ES) č. 2236/2003, ktorým sa stanovuje systém kvót pre výrobu zemiakového škrobu a na základe Nariadenie Komisie (ES) č. 97/1995, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie Nariadenia Rady (ES) 1868/1994, ktorým sa zavádza systém kót vzťahujúci sa na výrobu zemiakového škrobu sa podnikom vyrábajúcim zemiakový škrob vypláca prémie za množstvo zemiakového škrobu až do limitu kvóty, ktorá bola stanovená pre SR /NR (ES) č. 1868/1994 čl. 5/.

Rozhodnutie Rady č. 2005/834/ES z 8. novembra 2005 o rovnocennosti kontrol postupov na udržiavanie odrôd vykonávaných v niektorých tretích krajinách a o zmene a doplnení Rozhodnutia č. 2003/17/ES.

V Úradnom vestníku Európskej komisie bol 15. decembra 2007 uverejnený **Oznam č. 2007/C 304 A/01 „Spoločný katalóg odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov – 26. úplné vydanie“**, obsahujúci 1192 odrôd zemiakov. 26. februára 2008 bol v Úradnom vestníku Európskej komisie uverejnený **Oznam č. 2008/C 52 A/01 s dodatkom č. 1 k 26. úplnému vydaniu spoločného katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov**, ktorý obsahuje v porovnaní s 26. úplným vydaním 26 zmien týkajúcich sa oznámených odrôd zemiakov, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia v článku 16 ods. 1 smernice Rady 2002/53/ES, naposledy zmenenej a doplnenej nariadením EP a Rady (ES) číslo 1829/2003 (Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1). Ďalšie zmeny boli zverejnené: v **Ozname č. 2008/C 75 A/01 (dodatok č. 2 k 26. úplnému vydaniu)** z 26. marca 2008, v **Ozname č. 2008/C 94 A/01 (dodatok č. 3)** zo 16. apríla 2008 a v **Ozname č. 2008/C 109 A/01 (dodatok č. 4)** z 30. apríla 2008. Spoločný katalóg odrôd poľnohospodárskych rastlinných druhov po 4 dodatkoch obsahoval k 13. 5. 2008 už 1 220 odrôd ľuľka zemiakového (*Solanum tuberosum* L).

Nariadenie vlády SR č. 281/2004 z 1. mája 2004, ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie sadiva zemiakov do obehu.

Nariadenie vlády SR č. 55/2007 zo 17. januára 2007, ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie sadiva zemiakov na trh.

Zákon č. 597/2006 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 119/2007 z 21. februára 2007, ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 66/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú opatrenia na ochranu proti zavlečeniu hnedej hniloby zemiaka. Nariadenie nadobudlo účinnosť 1. apríla 2007.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2007 zo 14. marca 2007 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe s účinnosťou od 1. apríla 2007.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 36/2008 zo 16. januára 2008 , ktorým sa mení nariadenie vlády SR č. 159/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 239/2007 z 25. apríla 2007 o podmienkach výberu žiadosti o zaradenie do agroenvironmentálneho opatrenia s účinnosťou od 1. júna 2007.

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 160/2008 zo 16. apríla 2008 o podmienkach výberu žiadosti o zaradenie do opatrenia na agroenvironmentálne platby a o podmienkach poskytovania agroenvironmentálnych platieb s účinnosťou od 1. mája 2008.

Zákon č. 543/2007 Z. z. zo 25. októbra 2007 o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka s účinnosťou od 1. januára 2008.

PODPORY

1.2. Národná podpora (štátna pomoc)

Národná podpora v SR sa v roku 2006 poskytovala podľa výnosu MP SR č. 806/2004-100 z 13. apríla 2004 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva s výnimkou par. 2 ods. 1 písm. f) a odseku 17 a 18, par. 5, par. 16 a par. 18. Tento výnos bol doplnený výnosom MP SR č. 1467/2006-100 z 25. januára 2006 (ruší platnosť výnosu MP SR z 19. januára 2004 č. 152/2004-100) a výnosom č. 2545/2006-100 z 26. októbra 2006. Podľa týchto výnosov sa poskytovali dotácie na:

- §3 podpora výskumu a vývoja na zachovanie a starostlivosť o genofond rastlín,
- do 60% oprávnených nákladov na kolekciu okopanín do 600 000 Sk,
- §4 podpora výskumu a vývoja na zachovanie a rozširovanie genetického základu pestovaných rastlín do 60% oprávnených nákladov na jeden hektár pokusnej plochy zemiaky do 330 000 Sk/ha,
- §5 podpora na využívanie závlah správcovi melioračných zariadení:
  - a) 50% nákladov na závlahovú vodu,
  - b) 50% nákladov na opravy a odstraňovanie havárií na odvodňovacích zariadeniach a závlahových systémoch,
- §6 podpora na úhradu časti úrokov z poskytnutých dlhodobých úverov:
  - a) na nákup poľnohospodárskej techniky, pôdy,
  - b) rekonštrukciu alebo modernizáciu výrobných budov a výrobných liniek v poľnohospodárstve,
- §7 podpora na čiastočnú úhradu úrokov z úveru na skladiskový záložný list – do 4 percentuálnych bodov úrokovej sadzby pri úrokovom zaťažení podnikateľa a najmenej dvomi percentuálnymi bodmi úrokovej sadzby,
- §8 podpora na čiastočnú úhradu úrokov z úveru na tovarový záložný list D do 4 percentuálnych bodov úrokovej sadzby pri úrokovom zaťažení podnikateľa najmenej dvomi percentuálnymi bodmi úrokovej sadzby,
- §9 podpora na úhradu časti poistného v rastlinnej výrobe– do 50% skutočne zaplateného poistného v kalendárnom roku,
- §10 podpora na úhradu škôd v rastlinnej výrobe na škody spôsobené v dôsledku sucha, podmáčania, chorôb rastlín alebo škodcov rastlín, ak škoda presiahne viac ako 20% zníženie výroby danej plodiny, oproti priemeru troch rokov najviac do výšky 50% škody,
- §11 technická podpora pri organizácii súťaží, výstav a veľtrhov – **do 70%** oprávnených nákladov na výstavách garantovaných MP SR, Agrokoplex a Lignumexpo. **do 50%** oprávnených nákladov za účasť na zahraničných výstavách a veľtrhoch a domácich výstavách na komerčnej úrovni.

Metodický pokyn ministra pôdohospodárstva SR č. 4111/2006-320 z 12. júna 2006 k výnosu 806/2004-100 o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva.

Výnos MP SR z 12.7.2006 č. 2066/2006-100 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky na všeobecne prospešné aktivity v pôdohospodárstve – podpora pre činnosť neziskových organizácií, zväzov, združení a nadácií.

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 23. januára 2006 č. 2344/2006-510 o uverejnení odrôd prihlásených k právnej ochrane v Slovenskej republike a o zmenách v registri chránených odrôd.

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 810/2006-510 zo 17. júla 2006 o uverejnení odrôd prihlásených k právnej ochrane v Slovenskej republike a o zmenách v registri chránených odrôd (*uverejnené 14. augusta 2006 vo Vestníku MP SR ročník č. 38, čiastka 15*).

Podpora pre pestovateľa sa môže poskytnúť podľa nariadenia vlády SR č. 369/2007 Z. z z 8. augusta 2007 o niektorých podporných opatreniach v pôdohospodárstve s účinnosťou od 15. augusta 2007, podľa ktorého dotácie v poľnohospodárskej prvovýrobe možno poskytnúť na:

- § 11 úhradu straty spôsobenej prírodnými katastrofami na poľnohospodárskych plodinách. Dotáciu podľa odseku 1 možno poskytnúť:
  - a) 100% straty zníženej o poistné plnenie, ak je pestovateľ poistený proti prírodným katastrofám,
  - b) 50% straty, ak sa pestovateľ nepoistil proti prírodným katastrofám.
- § 13 úhradu straty spôsobenej nepriaznivými poveternostnými udalosťami na poľnohospodárskych plodinách,
- § 15 úhradu straty na plodinách v dôsledku vyhláseného opatrenia,
- § 16 platby poistného v poľnohospodárstve,
- § 17 účasť na výstavách,
- § 18 zvýšenie kvality poľnohospodárskych výrobkov chovateľov a pestovateľov,
- § 19 zvýšenie kvality poľnohospodárskych výrobkov pri ich spracovaní v podniku potravinárskeho priemyslu.

2. Priame platby sa poskytujú na základe:

Oznámenie ministra pôdohospodárstva SR z 9. novembra 2006 č. 2627/2006-100 o výške priamych platieb na rok 2006 poskytovaných formou jednotnej platby na plochu, osobnej platby na cukor a doplnkových priamych platieb. MP SR stanovilo sadzby pre rok 2006:

1. Jednotná platba na plochu: 2 459,93 Sk/ha
3. Platba na plodiny pestované na ornej pôde: 2 192,95 Sk/ha
9. Doplatok na jednotnú platbu na plochu za rok 2005: 22,55 Sk/ha.

V roku 2007 podľa nariadenia vlády SR:

Od 1. marca 2007 je v platnosti nariadenie vlády č. 81/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou jednotnej platby na plochu. Jednotná platba na plochu sa poskytne na výmeru obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy vedenú

v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov. Jednotná platba na plochu sa poskytne žiadateľovi, ak poľnohospodárska pôda:

- a) bola obhospodarovaná k 30. júnu 2003,
- b) dosahuje výmeru najmenej jeden hektár, pričom táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdnych blokov príslušného druhu pozemku s výmerou najmenej 0,3 hektára obhospodarovanej pôdy jedným žiadateľom,
- c) má viditeľne označené a vymedzené hranice, ak nie je prirodzene ohraničená,
- d) je udržiavaná v súlade s dobrými poľnohospodárskymi a environmentálnymi podmienkami uvedenými v prílohe č. 1.

Suma jednotnej platby na plochu sa upraví podľa osobitných predpisov.

Od 1. marca 2007 je v platnosti nariadenie vlády č. 159/2007 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe. Podľa neho sa:

- § 1 doplnkové platby sa môžu poskytnúť formou,
  - a) platby na plodiny pestované na ornej pôde,
  - b) platby na chmeľ,
  - c) platby na vybrané odrody tabaku.
- § 3 platba sa môže poskytnúť na plochu - najmenej 0,3 hektára a najviac 1 003 453 hektárov.

Od 1. apríla 2007 je v platnosti nariadenie vlády č. 158/2007 Z. z. zo 14. marca 2007 o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou platby na pestovanie energetických plodín. Pre konzumné zemiaky je stanovený reprezentatívny výnos na 13,5 t/ha.

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 2278/2007-100 o výške priamych platieb na rok 2007 poskytovaných formou jednotnej platby na plochu, osobitnej platby na cukor a doplnkových priamych platieb. **MP SR stanovilo sadzby pre rok 2007:**

- Jednotná platba na plochu (SAPS): 2 553,19 Sk/ha
- Platba na pestovanie energetických plodín: 1 524,46 Sk/ha
- Platba na plodiny pestované na ornej pôde: 1 938,57 Sk/ha,

Od 1. júna 2007 platí nariadenie vlády č. 239/2007 Z. z. o podmienkach výberu žiadostí o zaradenie do agroenvironmentálneho opatrenia.

-§ 2 agroenvironmentálne opatrenie, zahŕňa tieto podopatrenia:

- a) základnú podporu:
  1. na ornej pôde,
  2. na trvalých trávnych porastoch,
  3. pre ovocné sady a vinice,
- b) integrovanú produkciu:
  1. vo vinohradníctve,

- 2. v ovocinárstve,
  - 3. zeleniny,
  - c) ekologické poľnohospodárstvo:
    - 1. na ornej pôde,
    - 2. pri pestovaní zeleniny, liečivých, koreninových a aromatických rastlín,
    - 3. v ovocných sadoch a vinohradoch,
    - 4. na trvalých trávnych porastoch,
  - d) ochranu proti erózii:
    - 1. na ornej pôde stabilizačným osevným postupom,
    - 2. na ornej pôde vytvorením parcely s prijateľnou veľkosťou,
    - 3. vo vinohradoch,
    - 4. v ovocných sadoch,
  - e) zatrávňovanie ornej pôdy,
  - f) ochranu vybraných biotopov trávnych porastov,
  - g) chov a udržanie ohrozených druhov zvierat.
- § 3 ochranu proti erózii na ornej pôde vytvorením parcely s prijateľnou veľkosťou možno vykonávať na dieloch pôdnych blokov, ktorých priemerná svahovitosť je tri stupne a viac, alebo na ploche väčšej ako 30 hektárov.

Jeden pestovateľ si nesmie vybrať 2 schémy podpory na tej istej pôde, okrem SAPS.

3. Podpory podľa Programu rozvoja vidieka na programovacia obdobia 2007–2013

OS 1: ZVÝŠENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI SEKTORA POĽNOHOSPODÁRSTVA A LESNÉHO HOSPODÁRSTVA

OPATRENIE: MODERNIZÁCIA FARIEM

Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia objektov.

Podpora:

- na prvotnú pozberovú úpravu a skladovanie obilnín, olejní, strukovín, ovocia, zeleniny, zemiakov, objemových krmív, liečivých, technických a energetických plodín vrátane osív a sadív;
- na uskladnenie priemyselných a hospodárskych hnojív a prípravkov na ochranu rastlín;

Obstaranie a modernizácia technického a technologického vybavenia

Podpora:

- na prvotnú pozberovú úpravu a skladovanie obilnín, olejní, strukovín, ovocia, zeleniny, zemiakov, objemových krmív, liečivých, technických a energetických plodín vrátane osív a sadív;
- na spracovanie biomasy pre technické a energetické využitie;
- na aplikáciu hnojív a prípravkov na ochranu rastlín;
- na pestovanie poľnohospodárskych plodín, t.j. prípravu pôdy, sejbu, zber a manipuláciu s rastlinnou produkciou, vrátane doplnenia existujúcich technologických liniek;

- závlahových a odvodňovacích systémov.

Výška podpory

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

1. v prípade oblastí cieľ a Konvergencia (SR okrem Bratislavy):

- pre mladých poľnohospodárov v znevýhodnených oblastiach
pričom minimálne 40% predstavujú vlastné zdroje, **60%** verejné (45% EÚ a 15% SR),
- pre ostatných v znevýhodnených oblastiach
pričom minimálne 50% predstavujú vlastné zdroje, **50%** verejné (37,5% EÚ a 12,5% SR),
- pre mladých poľnohospodárov v iných oblastiach
pričom minimálne 50% predstavujú vlastné zdroje; **50%** verejné (37,5% EÚ a 12,5% SR)
- pre ostatných
pričom minimálne 60% predstavujú vlastné zdroje, **40%** verejné (30% EÚ a 10% SR),

2. v prípade ostatných oblastí:

- pre mladých poľnohospodárov v znevýhodnených oblastiach
pričom minimálne 40% predstavujú vlastné zdroje; **60%** verejné (30% EÚ a 30% SR),
- pre ostatných v znevýhodnených oblastiach
pričom minimálne 50% predstavujú vlastné zdroje; **50%** verejné (25% EÚ a 25% SR),
- pre mladých poľnohospodárov v ostatných oblastiach
pričom minimálne 50% predstavujú vlastné zdroje, **50%** verejné (25% EÚ a 25% SR),
- pre ostatných
pričom minimálne 60% predstavujú vlastné zdroje, **40%** verejné (20% EÚ a 20% SR).

Oprávnené náklady na jeden projekt: min. 3 000 €, max. 3 mil. € .

OPATRENIE: PRIDÁVANIE HODNOTY DO POĽNOHOSPODÁRSKÝCH PRODUKTOV A PRODUKTOV LESNÉHO HOSPODÁRSTVA

- zavádzanie výroby nových produktov; novej techniky/technológií;
- zlepšovanie kvality výrobkov dosiahnutím kvalitatívnych a hygienických štandardov;
- EÚ, ich marketingu a odbytu na nových trhoch;
- zavádzanie a rozširovanie informačných a komunikačných technológií;
- spracovanie obnoviteľných zdrojov energie.

Podporované činnosti prvospracovateľských sektorov

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia hygienicko-sanitárnych režimov, napr. laboratórií, umyvární a šatní pre pracovníkov a návštevníkov;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia technológií na ochranu životného prostredia (spracovanie odpadu a čistenie odpadových vôd atď.);
- výstavba, obstaranie a rekonštrukcia zariadení a technológií súvisiacich so spracovávaním produktov na výrobu potravín s chráneným označením pôvodu, chráneným zemepisným

označením a zaručených tradičných špecialít podľa osobitného predpisu (nariadenie Rady (ES) č. 509/2006 a nariadenie Rady (ES) č. 510/2006);

- zlepšenie prezentácie a prípravy produktov, podpora lepšieho využitia alebo eliminácie vedľajších produktov alebo odpadu;
- obstaranie výpočtovej techniky (hardvér), programového (softvér) a iného elektronického vybavenia (tlačiarne, skenery a pod.), pripojenia k internetu k zefektívneniu činností zvyšujúcich pridanú hodnotu a zlepšujúcich predaj produkcie a zaistenia informatizácie;
- rekonštrukcia a modernizácia objektov výrobných prevádzok; obstaranie, rekonštrukcia a modernizácia zariadení, strojov, prístrojov a technológií, spracovateľských a výrobných kapacít vrátane obilných síl, síl mlynských výrobkov a výrobní krmných zmesí, ako aj skladov produktov po spracovaní.

Výška podpory

Maximálna sadzba podpory sa obmedzuje na mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle *odporúčania Komisie 2003/361/ES*.

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- **50%** (37,5% EÚ, 12,5% SR) pre oblasti cieľa Konvergencia (okrem Bratislavy), pričom minimálne 50% predstavujú vlastné zdroje;
- **40%** (20% EÚ, 20% SR) pre ostatné oblasti, pričom minimálne 60% predstavujú vlastné zdroje.

Výška oprávnených nákladov na jeden projekt: min. 3 000 € a max. 5 mil. €.

OPATRENIE: ODBORNÉ VZDELÁVANIE A INFORMAČNÉ AKTIVITY

- vytvárania predpokladov pre dosiahnutie čo najväčšieho prínosu a pridanej hodnoty v rámci relevantných opatrení programu;
- poskytovania potrebných vedomostí a zručností pre:
- zavádzanie inovácií, nových metód a nástrojov práce v poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych podnikoch pre zvýšenie ich efektívnosti,
- zavádzanie a rozširovanie informačných a komunikačných technológií,
- zabezpečovanie a zvyšovanie kvality hospodárenia, výroby a bezpečnosti potravín,
- udržanie existujúcich a tvorbu nových pracovných miest,
- zlepšenie ochrany životného prostredia,
- dodržiavanie bezpečnosti práce.

Výška podpory

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- **100%** pre oblasti cieľa Konvergencia (75% EÚ a 25% SR); platí pre SR okrem Bratislavy
- **100%** pre ostatné oblasti (50% EÚ a 50% SR).

Výška oprávnených nákladov na jeden projekt: minimálne 3 000 € a maximálne 70 000 €.

OPATRENIE: VYUŽÍVANIE PORADENSKÝCH SLUŽIEB

Výška podpory

Maximálna výška podpory z celkových oprávnených nákladov:

- **80%** (60% EÚ a 20% SR) pre oblasti cieľa Konvergencia (okrem Bratislavy), maximálne však **1500 €**, pričom minimálne 20% predstavujú vlastné zdroje.
- **80%** (40% EÚ a 40% SR) pre ostatné oblasti, maximálne však **1 500 €**, pričom minimálne 20% predstavujú vlastné zdroje.

Maximálna výška oprávnených nákladov na jeden projekt: **1 875 €**.

OPATRENIE: ODBYTOVÉ ORGANIZÁCIE VÝROBCOV

Podporovanie vzniku odbytových organizácií výrobcov

Výška podpory:

Odbytové organizácie výrobcov	EÚ %	SR %	Verejné zdroje %
Oblasti cieľa Konvergencia	75	25	100
Ostatné oblasti	50	50	100

Výška paušálnej platby:

Podpora sa poskytne v ročných splátkach počas prvých piatich rokov odo dňa uznania odbytovej organizácie výrobcov. Vypočíta sa na základe hodnoty ročne realizovanej produkcie organizácie a nepresiahne:

- a) v prvom roku 5%, v druhom roku 5%, v treťom roku 4%, vo štvrtom roku 3% a v piatom roku 2% z hodnoty predanej výroby do 1 000 000 € a
- b) v prvom roku 2,5%, v druhom roku 2,5%, v treťom roku 2,0%, vo štvrtom roku 1,5% a v piatom roku 1,5% z hodnoty predanej výroby presahujúcej 1 000 000 €.

V žiadnom prípade však podpora nesmie presiahnuť:

100 000 € v prvom roku,

100 000 € v druhom roku,

80 000 € v treťom roku,

60 000 € v štvrtom roku,

50 000 € v piatom roku.

OS 2: ZLEPŠENIE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A KRAJINY

OPATRENIE: PLATBY ZA ZNEVÝHODNENÉ PRÍRODNÉ PODMIENKY V HORSKÝCH OBLASTIACH A PLATBY V OSTATNÝCH ZNEVÝHODNENÝCH OBLASTIACH

- zachovania a podpory udržateľných systémov hospodárenia, ktoré rešpektujú ochranu životného prostredia a charakter krajiny;
- zabezpečenia primeraných príjmov poľnohospodárov a tým prispieť k stabilizácii vidieckej populácie a zamedzeniu vyludňovania vidieckych oblastí.

Výška podpory

Výšku podpory z EAFRD a národných zdrojov upravuje článok 70 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005.

Vyrovňavací príspevok pre jednotlivé oblasti znevýhodnenia je pri dodržaní stanovených podmienok poskytovaný v plnej výške z verejných zdrojov.

Kompenzačné platby LFA	EAFRD %	Národné zdroje %	Verejné zdroje spolu %
Oblasti Konvergenčného cieľa	80	20	100
Ostatné oblasti	55	45	100

Výška vyrovnávacieho príspevku

Vyrovňavacie príspevky sú stanovené na ha vyžívanej poľnohospodárskej pôdy. Platba vyrovnávacieho príspevku bude realizovaná ako sadzba na 1 ha oprávnenej plochy – pôdneho bloku evidovaného v LPIS. Vyrovnávacie príspevky sú diferencované podľa jednotlivých typov znevýhodnených oblastí.

OPATRENIE: AGROENVIRONMENTÁLNE PLATBY

PODOPATRENIE: ZÁKLADNÁ PODPORA

Podmienky podpory pre orné pôdy

Osevný postup – obmedzenie podielu stanovených plodín

Dodržanie vyrovnaného osevného postupu, čo znamená, že osiata plocha žiadnej zo skupín plodín (obilovín, olejnin, okopanín) nesmie presiahnuť plochu 50% vyžívanej ornjej pôdy, ktorá je predmetom podpory. Do skupiny obilnín sa zarátava aj kukurica na zrno.

Dodržiavanie limitov hnojenia

Celkové aplikované množstvo ročnej dávky organických dusíkatých hnojív nesmie presiahnuť hodnotu 135 kg dusíka na 1 hektár.

Zrieknutie sa používania kalov z čistiarní odpadových vôd a dnových sedimentov na celej výmere ornjej pôdy, s ktorou vstupuje do záväzku.

Dodržiavanie zásad používania prípravkov na ochranu rastlín

Na orných pôdach, ktoré sú predmetom podpory, vylúčiť používanie zakázaných prípravkov na ochranu rastlín (zoznam zakázaných prípravkov publikuje MP SR každoročne vo Vestníku MP SR).

PODOPATRENIE: EKOLOGICKÉ POĽNOHOSPODÁRSTVO

Podmienky podpory

- dodržiavať podmienky stanovené nariadením Rady (ES) č. 834/2007 a zákonom o ekologickom poľnohospodárstve na celej výmere pôdy zaradenej do systému ekologického poľnohospodárstva;
- počas celej doby realizácie záväzku musí byť žiadateľ vedený v registri ekologických výrobcov vedenom kontrolným ústavom;

- mať uzatvorenú dohodu s akreditovanou kontrolnou organizáciou ekologického poľnohospodárstva na výkon kontroly najneskôr do konca januára 1.roku záväzného obdobia;
- dodržiavať stanovené zaťaženie najviac 1,6 VDJ na jeden hektár obhospodarovanej plochy v ekologickej prevádzke a najmenej 0,30 VDJ na jeden hektár trvalých trávnych porastov vedených v ekologickej prevádzke. Výnimka pre minimálne zaťaženie je povolená pre oblasti, v ktorých je predpísaná príslušným orgánom štátnej správy pre ochranu životného prostredia (potrebný písomný doklad);
- plochy trvalých trávnych porastov kosiť od stredu ku krajom
- vylúčiť kosenie a mulčovanie častí trávnych porastov v termínoch stanovených legislatívou SR na hniezdnych lokalitách vtákov vyznačených ochranou prírody v teréne.
- zrieknuť sa použitia kalov z čistiarní odpadových vôd a kompostov z týchto kalov na celej výmere poľnohospodárskych pôd podniku.

Spôsob stanovenia podpory

Východiskom pre stanovenie platby je nižší výnos a úžitkovosť hospodárskych zvierat v ekologickom poľnohospodárstve v porovnaní s konvenčným systémom hospodárenia, hlavne z hľadiska vylúčenia intenzifikačných faktorov, rozdielnej štruktúry pestovania plodín a odlišnému systému chovu hospodárskych zvierat. Ďalej sú kalkulované zvýšené náklady na pracovné sily (zvýšený podiel ručnej práce).

v období konverzie:

orná pôda (2 roky) 6 571 Sk/ha

v období po konverzii:

orná pôda (2 roky) 4 600 Sk/ha

alebo

v období po konverzii s certifikovaným bioproduktom:

certifikovaný produkt z plodín na ornej pôde dodávaný na trh 5 000 Sk/ha

PÔDOOCHRANNÉ OPATRENIA

PODOPATRENIE: OCHRANA PROTI ERÓZII NA ORNEJ PÔDE

Spôsob stanovenia podpory

Výška platby vychádza z vyšších nákladov spočívajúcich v dodržaní spôsobov využívania orných pôd platných pre toto podopatrenie:

- Stabilizačný oševný postup – pestovanie medziplodín (agrotechnika + osivo). Tieto náklady sú znížené o 40% nakoľko podmienkou je dodržať minimálny podiel 30% ozimín + 10% viacročných krmovín.
- Prijateľná veľkosť parcely – vytvorenie minimálne 10 m širokých pásov (min. 1 pás na 200 m) obsiatych trávami, d'atelinotrávami a pod. Tieto náklady vyplývajú zo straty na bežnej produkcii z orných pôd, potreby zatrávňovania (agrotechnika, osivo) i komplikovanejšej manipulácie mechanizmov. Zvýšené náklady čiastočne kompenzuje zisk z produkcie tráv na vytvorených pásoch.

Výška podpory

Ochrana proti erózii na ornej pôde	Platba
Stabilizačný oševný postup	4 750 Sk/ha
Prijateľná veľkosť parcely	1 365 Sk/ha

Všetky vyššie uvedené podpory sú spracované do podrobných postupov pre predkladanie žiadostí, sledovať webovú stránku a výzvy PPA na predkladanie žiadostí (www.land.gov.sk/apa/).

2. SITUÁCIA NA TRHU V SR

Zemiak ako vegetatívne množená poľnohospodárska plodina, má množstvo slabých miest, ktoré výrazne zasahujú do pestovateľských výsledkov a rentability produkcie. Nízke a kolísavé priemerné hektárové úrody, nízka rentabilita vedúca v mnohých prípadoch k stratovosti výroby a medziročným rozdielom v objeme produkcie nepriaznivo ovplyvňujú ponuku a dopyt.

Plochy zemiakov v Slovenskej republike sa v posledných rokoch vyvíjali podobne ako v ostatných krajinách Európskej únie. V SR za posledných 7 rokov sa celková výmera zemiakov znížila o 9 200 hektárov, t.j. o 34,1% (oproti roku 2000) a celková produkcia o 31,3%. Priemerné hektárové úrody majú trend rastu, ale medziročné zvýšenie je veľmi malé v porovnaní s vynaloženými nákladmi, čo úzko súvisí s priebehom klimatických podmienok v priebehu vegetácie a infekčného tlaku plesne zemiakovej.

Vývoj plôch, úrod a produkcie zemiakov spolu v SR

Development of Area, Yields and Production of Potatoes in the SR

Tabuľka č. 2

Rok ¹	Zberová plocha v tis. ha ²	Index 1989=100	Úroda ³ t/ha	Produkcia ⁴ v tis. t	Index 1989=100
1989	55,0	100,0	13,56	745,4	100,0
1990	55,2	100,4	14,12	778,7	104,5
1991	54,6	99,3	12,26	669,4	89,8
1992	51,2	93,1	12,86	657,8	88,2
1993	47,2	85,8	18,15	856,7	114,9
1994	41,3	75,1	9,67	399,1	53,5
1995	39,9	72,5	11,07	441,5	59,2
1996	40,8	74,2	19,02	776,6	104,2
1997	32,5	59,1	15,52	504,0	67,6
1998	28,8	52,4	14,33	412,0	55,3
1999	26,8	48,7	14,33	384,5	51,6
2000	27,0	49,1	15,47	418,8	56,2
2001	26,2	47,6	12,35	323,3	43,4
2002	26,1	47,5	18,59	484,3	54,2
2003	25,7	46,7	15,27	392,4	52,6
2004	24,2	44,0	15,76	382,0	51,3
2005	19,1	34,7	15,77	301,2	40,4
2006	18,4	33,5	14,31	263,1	35,2
2007	17,8	32,4	16,19	287,7	38,6
2008*	17,0	30,9	16,55	281,4	37,8

Prameň: ŠÚ SR ³ *odhad autora

1) Year, 2) Harvested area, 3) Yield t/ha, 4) Production in th. tons, 5) Source: SO SR, * author's estimation

2.1. Skoré konzumné zemiaky

Vývoj plôch, úrod a produkcie skorých konzumných zemiakov v SR

Development of Area, Yields and Production of Early Ware Potatoes in the SR

Tabuľka č. 3

Ukazovateľ ¹	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Zberová plocha (ha) ²	1 786	2 100	2 374	2 534	1 500	1 335	1 709	1 750
Hektárová úroda (t/ha) ³	12,15	14,97	11,46	16,18	16,00	14,25	15,30	15,50
Produkcia (t) ⁴	21 696	31 425	27 200	41 007	24 012	19 019	26 152	27 125

Prameň: ŠÚ SR⁵, * odhad autora

1) Indicator, 2) Harvested area (ha), 3) Yield (t/ha), 4) Production (t), 5) Source: SO SR, * author's estimation

V roku 2006 produkcia skorých zemiakov bola nižšia o 20,8% v porovnaní s predchádzajúcim rokom a dosiahla 19 019 ton v dôsledku 10,9%-tného poklesu priemerných hektárových úrod. V hospodárskom roku 2006/2007 sa na Slovensko doviezlo 17 224 ton skorých zemiakov a vyviezlo 811 ton do krajín EÚ–27. Spotreba skorých konzumných zemiakov na obyvateľa v SR v posledných rokoch klesá v súvislosti s poklesom produkcie a zmenou stravovacích návykov obyvateľstva. V roku 2006 bola spotreba skorých zemiakov podľa ŠÚ SR 5,8 kg na obyvateľa za rok, t.j. medziročne poklesla o 4,9% (tabuľka č. 10). Priemerná nákupná cena výrobcov skorých konzumných zemiakov v roku 2006 bola vyššia o 5,9% v porovnaní s rokom 2005.

Ceny výrobcov skorých konzumných zemiakov (Sk/t)

Producer Prices of Early Ware Potatoes (SKK/t)

Tabuľka č. 4

Rok/mesiac ¹	Jún ²	Júl ³	August ⁴	Priemerná cena ⁵
1993	9 333	6 378	4 643	6 264
1994	9 000	5 611	5 530	6 323
1995	18 000	10 600	8 500	11 304
1996	17 000	8 700	5 915	9 300
1997	18 339	8 080	6 183	9 120
1998	18 000	8 400	7 153	9 665
1999	17 945	9 000	8 440	10 369
2000	15 000	10 000	9 935	10 985
2001	15 000	10 000	6 000	9 261
2002	15 250	9 450	6 500	8 064
2003	13 200	8 375	6 833	7 908
2004	12 750	9 000	7 000	7 967
2005	13 140	7 400	6 770	7 513
2006	14 510	7 760	7 208	7 957
2007	10 922	10 557	7 830	8 784

Prameň: ŠÚ SR⁶

1) Year/month, 2) June, 3) July, 4) August, 5) Average price, 6) Source: SO SR

V roku 2007 sa skoré zemiaky pozbierali z výmery 1 709 hektárov. Produkcia skorých zemiakov dosiahla 26 152 ton, t.j. medziročné zvýšenie o 37,5% z titulu vyšších priemerných hektárových úrod o 7,4% v porovnaní s rokom 2006. Priemerná cena výrobcov skorých zemiakov v roku 2007 bola v porovnaní s rokom 2006 vyššia o 10,4% a dosiahla 8 784 Sk/t.

V roku 2008 sa plochy skorých zemiakov odhadujú na 1 750 hektárov, priemerné hektárové úrody na 15,5 t/ha a produkciu na 27 125 ton.

Spotrebiteľské ceny skorých konzumných zemiakov (Sk/t)

Consumer Prices of Early Ware Potatoes (SKK/t)

Tabuľka č. 5

Rok/mesiac ¹	Jún ²	Júl ³	August ⁴
1997	12 490	15 970	10 910
1998	19 560	14 740	11 460
1999	16 664	14 870	11 560
2000	16 780	17 460	14 450
2001	19 270	15 100	11 000
2002	18 940	12 640	10 060
2003	21 370	15 160	11 660
2004	19 820	14 300	10 460
2005	15 500	12 580	9 860
2006	21 590	17 750	13 960
2007	23 390	18 720	13 990

Prameň: ŠÚ SR⁵

1) Year/month, 2) June, 3) July, 4) August, 5) Source: SO SR

2.2. Ostatné konzumné zemiaky

V roku 2006 produkcia zemiakov dosiahla v histórii pestovania zemiakov najnižšiu úroveň 237,1 tis. ton. Celková ponuka ostatných konzumných zemiakov v hospodárskom roku 2006/2007 dosiahla 341,7 tis. ton. Dovoz sa na celkovej ponuke podieľal 23,0%. Celkove sa doviezlo 78,6 tis. ton ostatných konzumných zemiakov za 621,1 mil. Sk. Vývoz zemiakov podľa nášho odhadu dosiahol 16,6 tis. ton.

Vývoj plôch, úrod a produkcie ostatných konzumných zemiakov v SR

Development of Area, Yields and Production of Ware Potatoes in the SR

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ ¹	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Zberová plocha (ha) ²	22 720	21 913	21 332	20 264	16 776	16 429	15 215	14 250
Hektárová úroda (t/ha) ³	12,29	19,15	15,75	15,50	15,63	14,43	16,66	16,65
Produkcia (t) ⁴	279 329	419 624	336 056	314 138	262 125	237 064	253 515	237 263

Prameň: ŠÚ SR⁵, ÚKSÚP⁶, prepočet autora, * odhad autora

1) Indicator, 2) Harvested area (ha), 3) Yield (t/ha, author's calculation, 4) Production (t), 5) Source: SO SR, 6) Central Controlling and Testing Institute in Agriculture, * author's estimation

Spotreba ostatných konzumných zemiakov v roku 2006 podľa ŠÚ SR bola 52,8 kg na jedného obyvateľa. Oproti roku 2005 poklesla o 2,6% (tabuľka č. 10).

Zemiaky majú v spotrebe potravín rovnaký vývoj ako ostatné základné potravinové plodiny (napr. pšenica a ryža). S ekonomickým rastom životnej úrovne spotrebiteľia diverzifikujú svoju stravu na chutnejší a drahší zdroj energie a bielkovín ako sú živočíšne produkty, ovocie zelenina. Spotreba základných potravinových plodín (zemiaky, pšenica, ryža) na obyvateľa klesá jednoznačne s rastom priemerného príjmu na obyvateľa. Príspevok základných potravinových plodín na prístupnej energii vo výžive obyvateľstva, kde patria aj zemiaky, strmo klesá z 80% pri veľmi nízkych príjmoch a približuje sa k 25% pri veľmi vysokých príjmoch. Vývoj spotreby základných potravinových plodín v miernych klimatických oblastiach Európy a severnej Ameriky poukázal na súvislosť medzi príjmami obyvateľstva a spotrebou základných potravinových plodín. Pri sledovaní vzťahov medzi spotrebou určitých poľnohospodárskych komodít, hospodárskym rozvojom ekonomiky štátu a životnej úrovne obyvateľstva z historického hľadiska je potrebné zdôrazniť, že väčšina krajín nastupovala v „zemiakovej ekonomike“ a postupne, s rozvojom životnej úrovne sa postupne dopracovala k rozvinutej ekonomike. (Prameň: www.agroporadenstvo.sk).

Priemerná cena výrobcov ostatných konzumných zemiakov v roku 2006 bola vyššia v porovnaní s rokom 2005 o 21,2% a dosiahla 7 017 Sk/t.

Priemerné ceny výrobcov ostatných konzumných zemiakov v SR

Average Producer Prices of Other Ware Potatoes in the SR

Tabuľka č. 7

Rok ¹	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sk/t	4 654	5 632	6 427	6 311	5 449	5 768	6 221	6 474	5 791	7 017	7 982

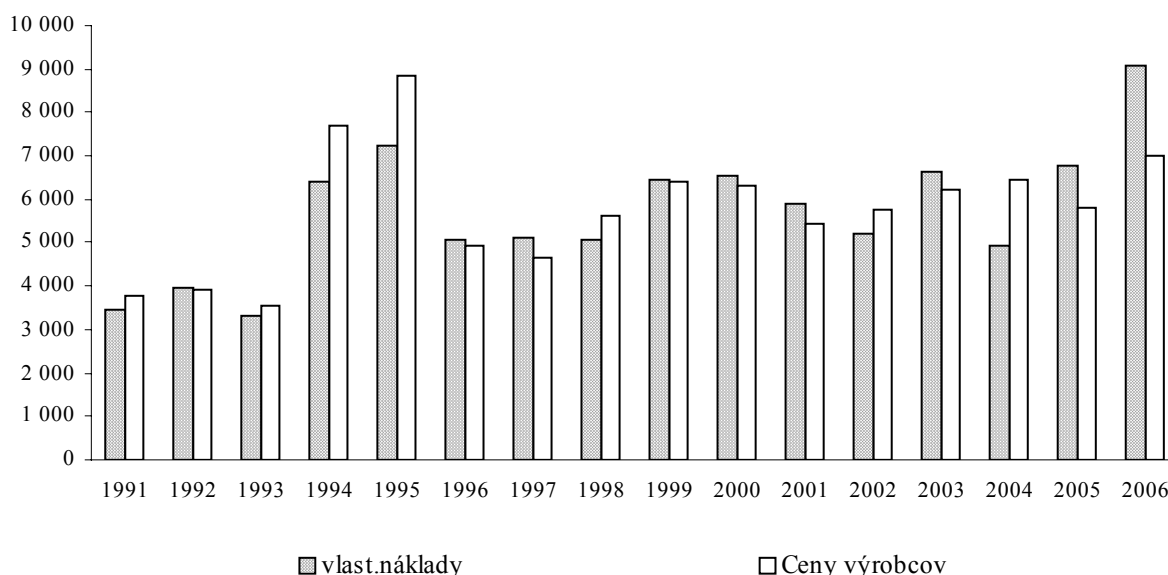
Prameň: ŠÚ SR ², 1) Year, 2) Source: Statistical Office of the SR

V roku 2007 plochy ostatných konzumných zemiakov poklesli o 7,4% v porovnaní s rokom 2006. Celková produkcia dosiahla 253,5 tis. ton (medziročný nárast o 6,9%) pri priemernej hektárovej úrode 16,66 t/ha. Priemerná nákupná cena výrobcov ostatných konzumných zemiakov v roku 2007 bola vyššia o 13,8% v porovnaní s predchádzajúcim rokom a dosiahla 7 982 Sk/t.

V roku 2008 predpokladáme, že ostatné konzumné zemiaky sa budú pestovať na výmere 14 250 hektárov. Produkcia zemiakov pri odhadovanej úrode 16,7 t/ha dosiahne 237,3 tis. ton.

Graf č. 1

Vývoj nákladov a cien výrobcov konzumných zemiakov (Sk/t)

Prameň: ŠÚ SR, VÚEPP

Ceny výrobcov ostatných konzumných zemiakov v SR (Sk/t)

Producer Prices of Other Ware Potatoes in the SR (SKK/t)

Tabuľka č. 8

Rok/mesiac ¹	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
1997/98	5 350	4 611	4 517	4 482	4 527	4 809	4 910	5 319	5 881
1998/99	6 081	5 511	5 506	5 583	6 275	6 619	6 860	6 921	6 505
1999/00	6 427	6 201	6 610	6 775	7 029	7 257	7 492	7 420	7 410
2000/01	7 137	5 862	5 273	5 075	5 092	5 050	4 505	4 453	4 015
2001/02	5 784	5 533	5 364	5 371	5 759	5 989	6 185	6 416	6 408
2002/03	5 792	5 491	5 650	5 624	6 015	6 168	6 517	6 471	6 088
2003/04	6 029	6 200	6 190	6 464	6 610	7 444	8 150	8 120	8 913
2004/05	6 031	5 811	5 844	6 064	6 573	6 775	6 563	6 630	6 650
2005/06	5 560	5 422	5 304	5 309	5 537	5 791	6 094	6 671	6 939
2006/07	6 267	7 537	8 182	8 080	8 770	9 139	9 775	9 919	9 743
2007/08	7 256	7 366	7 536	7 402	7 984	7 824			

Prameň: ŠÚ SR ², 1) Year/month, 2) Source: SO SR

Spotrebiteľské ceny ostatných konzumných zemiakov v SR (Sk/t)

Consumer Prices of Other Ware Potatoes in the SR (SKK/t)

Tabuľka č. 9

Rok/mesiac ¹	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
1993/94	6 650	5 170	4 840	4 960	5 250	5 390	5 510	5 390	5 080
1994/95	11 970	11 580	11 090	11 300	11 840	12 170	12 070	12 080	13 230
1995/96	12 750	12 580	12 350	12 410	12 670	13 300	13 350	13 240	13 170
1996/97	8 010	7 270	6 740	6 580	6 580	6 890	6 920	6 890	7 140
1997/98	9 010	7 730	7 520	7 670	8 080	8 430	8 840	10 290	16 480
1998/99	10 250	9 350	9 430	9 860	10 980	11 800	12 460	11 810	12 820
1999/00	10 150	9 870	10 880	11 290	11 740	12 190	12 510	12 040	12 650
2000/01	11 730	9 660	9 020	8 620	8 680	8 480	8 340	8 080	8 250
2001/02	9 360	8 940	8 650	8 820	10 490	11 870	13 480	10 790	20 580
2002/03	9 100	8 380	8 980	9 720	11 480	12 270	12 580	13 250	15 970
2003/04	10 830	10 820	12 320	13 160	13 160	14 970	16 960	17 910	19 330
2004/05	8 800	7 920	7 540	7 330	7 510	7 320	7 390	7 930	10 410
2005/06	8 830	8 050	8 040	8 440	9 260	10 360	12 170	14 370	18 370
2006/07	14 830	14 950	16 230	17 390	18 120	19 640	20 420	20 980	23 140
2007/08	12 060	11 530	11 140	11 280	11 280	11 430			

Prameň: ŠÚ SR²

1) Year/month, 2) Source: SO SR

Spotreba konzumných zemiakov v SR

Consumption of Ware Potatoes in the SR

Tabuľka č. 10

	t	kg/ob. ¹	t	kg/ob. ¹	t	kg/ob. ¹	t	kg/ob. ¹	t	kg/ob. ¹
	1990		1991		1992		1993		1994	
Skoré ²	81 856	15,4	85 899	16,3	71 242	13,4	70 000	13,2	62 786	11,2
Ostatné ³	372 901	70,4	392 608	74,5	340 349	64,3	404 346	75,8	333 900	63,0
Spolu ⁴	454 757	85,8	478 507	90,8	411 591	77,7	474 346	89,0	396 686	74,2
	1995		1996		1997		1998		1999	
Skoré ²	69 862	13,0	70 924	13,4	62 953	11,6	61 273	11,5	60 965	11,3
Ostatné ³	328 914	61,3	350 506	65,0	360	67,0	344 054	63,7	324 246	60,4
Spolu ⁴	398 776	74,3	421 430	78,4	422 981	78,6	405 327	75,2	386 846	71,7
	2000		2001		2002		2003		2004	
Skoré ²	33 981	6,3	23 133	4,3	40 877	7,6	26 372	4,9	43 610	8,1
Ostatné ³	333 657	61,8	322 787	60,0	361 254	67,2	330 485	61,4	302 032	56,1
Spolu ⁴	367 638	68,1	345 920	64,3	402 131	74,8	356 857	66,3	345 642	64,2
	2005		2006		2007		2008		2009	
Skoré ²	32 858	6,1	31 308	5,8						
Ostatné ³	292 232	54,2	284 695	52,8						
Spolu ⁴	325 090	60,3	316 003	58,6						

Prameň: ŠÚ SR⁵

1) kg per head, 2) Run, 3) Other, 4) Total, 5) Source: SO SR, Preliminary date

2.3. Sadivo zemiakov

V roku 2006 bolo do množenia prihlásených 762,3 hektárov zemiakov, t.j. o 26,9% menej ako v roku 2005. Po poľných prehliadkach sa táto výmera znížila na 726,0 hektárov, medziročne poklesla o 25,9%, čo je historicky najnižšia výmera. Po ukončení skleníkových skúšok na vírusové choroby bolo uznaných len 620,8 hektárov a produkcia certifikovaného sadiva v objeme 8 600 ton.

V hospodárskom roku 2006/2007 sa doviezlo 7 657 ton sadiva za 80,4 mil. Sk Vývoz sadiva dosiahol iba 953 ton. V tomto hospodárskom roku dovoz sadiva odhadujeme na 5,5 tis. ton.

V roku 2007 bolo do množenia prihlásených 1 001,4 ha zemiakov. Po poľných prehliadkach táto výmera klesla na 961,24 hektárov, medziročný nárast o 32,5%. Po ukončení skleníkových skúšok na vírusové choroby bolo uznaných 680 hektárov. Produkcia certifikovaného sadiva sa odhaduje na 8 tis. ton.

V roku 2008 množiteľské plochy predpokladáme cca na tis. hektárov a produkciu certifikovaného sadiva na 17 tis. ton.

Vývoj plôch a produkcie certifikovaného sadiva

Development of Area and Production of Certificated Seedlings

Tabuľka č. 11

Rok ¹	Výmera v ha ²		Uznané sadivo ³	
	prehliadnutá ⁴	uznaná po prehliadkach ⁵	ha	tony ⁶
1997	4 333,4	4 051,7	3 388,5	34 145,5
1998	2 573,3	2 411,8	2 312,1	26 749,0
1999	2 114,9	2 043,5	1 951,8	18 680,9
2000	2 834,6	2 743,1	2 622,3	30 885,0
2001	2 695,7	2 565,2	2 218,1	27 391,5
2002	2 106,3	2 012,3	1 592,7	22 036,0
2003	1 986,6	1 850,9	1 353,3	13 044,0
2004	1 466,2	1 419,4	1 250*	19 967,0
2005	1 042,3	979,6	824,5	8 403,0
2006	762,3	726,0	620,8	8 600,0
2007	1 001,4	961,24	680	8 000,0*
2008*	1 000			17 000

Prameň: ÚKSÚP⁷, * odhad autora

1) Year, 2) Area in hectares, 3) Certified seedlings, 4) Inspected, 5) Recognized after field inspections, 6) Tonnes, 7) Source: ÚKSÚP-Central Controlling and Testing Institute in Agriculture * author's estimation

3. SITUÁCIA NA SVETOVOM TRHU A V EÚ-27

Valné zhromaždenie Organizácie spojených národov vyhlásilo rok 2008 medzinárodným rokom zemiakov. V súvislosti s týmto označením odborníci z FAO chcú zdôrazniť významnú úlohu zemiakov v boji s hladom v celosvetovom meradle a podporiť koordináciu výskumu a vývoja smerujúceho k zlepšeniu systému pestovania tejto okopaniny.

Zemiaky sú jednou z najdôležitejších základných potravín širokých vrstiev obyvateľstva a predstavujú podstatný prínos k zaisteniu dostatočného množstva potravín. Zemiaky sú po kukurici, ryži a pšenici štvrtou najdôležitejšou potravinovou plodinou. Táto plodina je veľmi dôležitá pre zabezpečenie potravinovej bezpečnosti a pre znižovanie chudoby. Vegetačná doba je kratšia, môžu sa pestovať aj v horších klimatických podmienkach a potrebujú menej pôdy ako ktorákoľvek iná plodina zo základných potravinárskych plodín. Sú bohaté na škrob a vitamín C, takže sú ideálnym zdrojom energie a taktiež aj životne dôležitého vitamínu. Preto vynikajúco poslúžia v boji s podvýživou a hypovitaminózou. Stredne veľký zemiak poskytne polovicu z dennej odporúčanej dávky vitamínu C.

Počas medzinárodného roku zemiakov si má celý svet uvedomiť, že zemiaky zohrávajú kľúčovú úlohu pri riešení takých svetových problémov, akými je nedostatočná výživa ľudí,

chudoba a ohrozenie životného prostredia. Zemiaky sú základnou potravinou mnohých národov na svete. Počas nasledujúcich 20 rokov sa počet obyvateľov na Zemi bude zvyšovať pravdepodobne o viac ako 100 milión ľudí ročne, z toho 95% z nich pripadne na rozvojové krajiny, kde sa už teraz prejavujú zvýšené požiadavky na pôdu. Medzinárodné spoločenstvo bude musieť riešiť výzvu ako garantovať potravinovú bezpečnosť pre súčasné a budúce generácie a zároveň chrániť prírodné zdroje. V tejto súvislosti budú zemiaky dôležitým prvkom pri riešení tejto úlohy.

V súčasnom období sa zemiaky vo svete pestujú na rozlohe cca 19,5 mil. hektárov, pričom dopyt po tejto komodite neustále rastie. Celosvetová produkcia zemiakov v roku 2006 dosiahla 315 mil. ton, polovica z toho bola dopestovaná v rozvojových krajinách. Najväčším producentom zemiakov vo svete v súčasnom období je Čína. Tretinu svetovej produkcie zemiakov dokážu vyprodukovať dve krajiny – Čína a India. Za nimi nasleduje Rusko, Európa a USA (*Prameň: agronavigator.cz*).

V krajinách Európskej únie v hospodárskom roku 2006/2007 bola situácia na trhu so zemiakmi charakteristická nárastom cien zemiakov už od začiatku sezóny v dôsledku vysokých horúčav v júni a v júli, avšak ani s príchodom zrážok v auguste sa situácia nezmenila.

Podľa Eurostatu z apríla 2008 produkcia zemiakov v EÚ-27 v roku 2006 dosiahla 56, 711 mil. ton, čo je o 8,9% menej ako v roku 2005. Pokles produkcie bol výrazne ovplyvnený nepriaznivými klimatickými podmienkami, poklesom plôch o 1,6% a medziročným znížením priemerných hektárových úrod o 7,5%. Výrazne poklesla produkcia v Nemecku a v Holandsku. U ďalších veľkých producentov bolo medziročné zníženie miernejšie. V Belgicku a Taliansku došlo k medziročnému zvýšeniu produkcie o jedno, resp. dve percentá. Zhoršenie situácie na západoeurópskom trhu vytvorilo priaznivé podmienky pre ďalších producentov zemiakov. Izraelskí farmári reagovali na túto situáciu a zvýšili osevné plochy a následne vývoz zemiakov do Holandska, Rakúska, Veľkej Británie, Švajčiarska a Ruska. Priemerná hektárová úroda zemiakov v EÚ-27 bola 25,2 t/ha. Najvyššia úroda bola vo Veľkej Británii 40,3 t/ha, Francúzsku 40,2 t/ha a v Holandsku 40,0 t/ha.

Vzhľadom na nižšiu produkciu zemiakov vo viacerých európskych krajinách ceny zemiakov medziročne vzrástli viac ako dvojnásobne, čo sa prejavilo na znížení výroby výrobkov zo zemiakov.

Napriek poklesu produkcie zemiakov v EÚ, zostáva sektor zemiakov veľmi dynamický, predovšetkým v severozápadnej Európe, u Stredozemného mora, ale tiež v Poľsku, kde organizácia trhu so zemiakmi je slabá a dochádza k poklesu produkcie. V krajinách EÚ-5 sa produkcia zemiakov zvyšuje, trh so zemiakmi je dobre organizovaný a podľa správy Komisie je možné v tomto sektore zvýšiť konkurenčnú pozíciu a ziskovosť.

V roku 2007 v EÚ-27 boli zemiaky podľa Eurostatu z apríla 2008 vysadené na 2, 206 mil. hektároch. Produkcia zemiakov napriek medziročnému poklesu plôch o 2,1% sa zvýšila o 11,1% a dosiahla 62 945 tis. ton. Úroveň produkcie ovplyvnili vyššie priemerné hektárové úrody, ktoré v priemere za EÚ-27 dosiahli 28,54 t/ha.

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia zemiakov krajinách EÚ

Areas, Average Hectare Yields and Production of Potatoes in EU Countries

Tabuľka č. 12

Ukazovateľ ¹	Plochy (tis. ha) ²			Úroda (t/ha) ³			Produkcia (tis. t) ^{3a}		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Rakúsko ⁴	22,2	21,9	22,47	34,40	29,86	29,49	763,2	654,6	668,8
Belgicko ⁵	65,0	67,3	67,9	42,81	38,55	46,95	2 780,9	2 592,8	3 189,8
Bulharsko ²⁹	24,0	24,5	22,4	15,64	15,78	13,32	375,5	386,1	298,7
Cyprus ⁶	6,2	4,3	4,3	24,64	29,02	33,06	152,5	124,8	143,2
Česko ⁷	36,1	30,0	31,9	28,08	23,05	25,72	1 013,0	692,2	820,5
Dánsko ⁸	40,0	38,6	41,2	39,40	35,25	39,42	1 576,4	1 361,2	1 625,6
Estónsko ⁹	14,0	11,5	10,3	14,99	13,27	16,85	209,8	152,6	173,6
Fínsko ¹⁰	28,9	28,1	27,5	25,70	20,49	25,27	742,7	575,7	695,0
Francúzsko ¹¹	156,4	15,3		42,22	40,19		6 604,6	6 362,8	
Nemecko ¹²	276,9	274,3	276,3	41,98	36,57	42,00	11 624,3	10 030,6	11 604,5
Grécko ¹³	35,5	36,0	35,5	23,94	23,75	23,38	849,9	855,0	830,0
Maďarsko ¹⁴	25,4	22,6	26,2	25,88	24,99	20,47	656,7	546,4	536,3
Írsko ¹⁵	11,8	12,1	12,3	34,70	33,40	37,00	409,2	403,5	454,8
Taliansko ¹⁶	69,9	72,5	69,4	25,08	24,61	25,68	1 753,5	1 782,8	1 781,6
Lotyšsko ¹⁷	45,1	45,1	42,0	14,59	12,22	15,00	658,2	550,9	630,0
Litva ¹⁸	64,8	51,1	52,3	12,13	8,00	10,93	785,7	408,7	571,5
Luxembursko ¹⁹	0,6	0,6	0,6	31,79	27,65	31,85	19,3	16,4	20,0
Malta ²⁰	1,0	0,8	0,7	26,32	22,50		25,0	18,5	
Holandsko ²¹	155,8	155,8	156,9	43,50	40,04	43,79	6 776,9	6 239,6	6 870,4
Poľsko ²²	588,2	597,2	569,6	17,63	15,04	20,70	10 369,3	8 982,0	11 791,1
Portugalsko ²³	41,4	41,4	41,4	13,76	14,78	15,45	569,5	611,2	638,9
Rumunsko ³⁰	284,9	278,1	274,6	13,12	14,44	13,50	3 738,6	4 015,9	3 707,6
Slovensko ²⁴	19,4	18,4	18,2	15,51	14,26	15,82	301,2	263,1	287,7
Slovinsko ²⁵	6,3	5,9	5,7	22,95	18,13	22,85	144,7	107,0	131,1
Španielsko ²⁶	100,6	86,9	89,3	25,88	28,79	28,20	2 604,0	2 501,8	2 518,2
Švédsko ²⁷	30,5	28,0	28,5	31,11	27,59	27,69	947,3	772,6	790,1
Veľká Británia ²⁸	137,4	141,0	139	42,33	40,31		5 815,4	5 684,0	
EÚ- 25	1 979,2	1 949,7		29,38	26,83		58 153,1	52 308,8	
EÚ-27	2 288,1	2 252,2		27,21	25,18		62 267,2	56 710,8	

Prameň: Eurostat, Apríl 2008³¹

1) Indicator, 2) Area (ha), 3) Yield (t/ha), 3a) Production (t), 4) Austria, 5) Belgium, 6) Cyprus, 7) Czech Republic, 8) Denmark, 9) Estonia, 10) Finland, 11) France, 12) Germany, 13) Greece, 14) Hungary, 15) Ireland, 16) Italy, 17) Latvia, 18) Lithuania, 19) Luxembourg, 20) Malta, 21) Netherlands, 22) Poland, 23) Portugal, 24) Slovakia, 25) Slovenia, 26) Spain, 27) Sweden, 28) Great Britain, 29) Bulgaria, 30) Romania, 31) Source: Eurostat, April 2007

Vývoj ponuky a použitia zemiakov v jednotlivých krajinách EÚ v rokoch 2004 až 2007 je uvedený v prílohe č. 5.

V roku 2008 plochy zemiakov v EÚ-27 podľa posledného odhadu dosiahnu 1 954 tis. hektárov, medziročný pokles o 11,4%. Produkcia zemiakov sa odhaduje nižšia o 10,4%, napriek predpokladu vyšších priemerných hektárových úrod na úrovni 28,85 t/ha. Celková produkcia zemiakov za celú EÚ-27 by mala dosiahnuť 56 381 tis. ton.

Ceny zemiakov krajín strednej a východnej Európy (€/100 kg)

Prices of Potatoes in the Central and East Europe Countries (€/100 kg)

Tabuľka č. 13

Týždeň ¹	ČR ²	Estónsko ³	Litva ⁵	Lotyšsko ⁶	SR ⁶	Rumunsko ⁷
13. týždeň 2007	30,66	24,61	31,86	24,25	32,02	-
9. týždeň 2008	-	15,27	17,95	13,78	14,82	-
10. týždeň 2008	16,45	16,87	17,08	9,06	15,03	49,10
11. týždeň 2008	16,07	16,94	16,51	17,87	14,79	-
12. týždeň 2008	16,06	16,68	16,31	10,54	15,12	48,94
13. týždeň 2008	15,70	16,68	16,31	17,01	35,73	49,44

Poznámka: uvedené ceny sú priemerné ceny výrobcov v jednotlivých krajinách⁸

Prameň: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Nemecko⁹

1) Week, 2, Czech Republic 3), Estonia, 4) Lithuania, 5) Latvia, 6) Slovak Republic, 7) Romania, 8) Note: The mentioned prices are average producer prices in individual countries, 9) Source: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Germany

Porovnanie priemerných cien konzumných zemiakov v ČR (Kč/kg)

Comparison of Average Prices of Consumable Potatoes in the Czech Republic (CZK/kg)

Tabuľka č. 14

Tabuľka č. Marketingový rok ⁴	Ceny poľnohospodárskych výrobcov ²			Obchodné odbytové ceny ³		
	2007/2008	2006/2007	Vývoj v % ⁵	2007/2008	2006/2007	Vývoj v % ⁵
10. týž.	4,13	8,45	-51,1	5,46	10,73	-49,1
12. týž.	4,03	8,67	-53,5	5,21	11,00	-52,6
14. týž.	4,00	8,58	-53,4	4,91	11,55	-57,5

Vysvetlivky: * ceny zemiakov sú uvádzané bez DPH a bez nákladov na dopravu, bez rozdielu odrody, balenia a úpravy⁶

Prameň: TIS ČR SZIF⁷

1) Period, 2) Prices of agricultural producers, 3) Processor prices, 4) Marketing year, 5) Development in %, 6) Explanatory notes: * Prices of potatoes are excluding: VAT, transport costs, variety differences, packing and treatment, 7) Source: TIS CR, SZI

Nákupné ceny konzumných zemiakov v Poľsku

Purchase Prices of Consumable Potatoes in Poland

Tabuľka č. 15

Tabuľka č. 15	10. t. 2008	11. t. 2008	12. t. 2008	13. t. 2008	14. t. 2008	15. t. 2008
Cena v PLN/kg ²	0,33	0,30	0,29	0,29	0,32	0,27
Cena v SKK/kg ³	3,04	2,72	2,65	2,69	2,96	2,53
Vývoj 2008/2007 v % ⁴	-66,4	-70,7	-68,1	-68,4	-64,6	-71,0

Prepočet kurzom NBS k uvedenému dátumu⁵

Prameň: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi⁶

1) Week, 2) Price in PLN/kg, 3) Price in SKK/kg, 4) Development 2008/2007 in %, 5) Note: Conversion of the NBS exchange rate on the specified date, 6) Source: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Nákupné ceny konzumných zemiakov v Rakúsku

Purchase Prices of Consumable Potatoes in Austria

Tabuľka č. 16

Týždeň ¹	10. t. 2008	11. t. 2008	12. t. 2008	13. t. 2008	14. t. 2008	15. t. 2008
Cena v €/100 kg ²	15,50	15,50	15,50	15,50	15,50	15,50
Cena v SKK/kg ³	5,07	5,01	5,04	5,05	5,02	4,85

Prepočet kurzom NBS k uvedenému dátumu⁴

Prameň: Agrarmarkt Austria, 10. apríl 2008⁵

1) Week, 2) Price in €/100 kg, 3) Price in SKK/ kg, 4) Conversion of the NBS exchange rate on the specified date 5) Source: Agrarmarkt Austria, 10. April 2008,

Veľkoobchodné ceny konzumných zemiakov v Rakúsku (€/kg)

Wholesale Prices of Consumable Potatoes in Austria (€/kg)

Tabuľka č. 17

Ukazovateľ ¹	Február 2008 ²	Marec 2008 ³			Vývoj cien v % ⁴
Krajina pôvodu ⁵	priemerná ⁷	minimálna	maximálna ⁹	priemerná	Marec 08/ Február 08
Rakúsko ⁶	0,43	0,24	0,30	0,27	-37,2

Prameň: Agrarmarkt Austria, 10. April 2008

1) Indicator, 2) February 2008, 3) March 2008, 4) Price development in %, 5) Country of origin, 6) Austria, 7) Average, 8) Minimal, 9) Maximal, 10) Source: Agrarmarkt Austria, 10 April 2008;

Termínované obchody so zemiakmi na burze RMX Hannover (€/100 kg)

Time Bargains with Potatoes on the Change in RMX Hannover (€/100 kg)

Tabuľka č. 18

Týždeň/Termín ²	Apríl 2005 ³	Apríl 2006 ⁴	Apríl 2007 ⁵	Apríl 2007* ⁵	Týždeň/Termín ²	Apríl 2008 ⁶	Apríl 2008* ⁶
11. týždeň	4,70	11,50	16,30	22,80	11. týždeň	11,10	7,00
12. týždeň	4,60	10,60	16,00	24,00	12. týždeň	11,30	8,50
13. týždeň	4,60	10,50	15,40	26,50	13. týždeň	11,50	7,90
15. týždeň	5,20	13,50	17,80	30,60	15. týždeň	11,70	7,90
16. týždeň	5,20	14,50	19,10	31,70	16. týždeň	12,30	8,30
17. týždeň	6,10	14,20	18,80		17. týždeň	12,00	7,80

Vysvetlivky: * zemiaky určené na ďalšie spracovanie⁷

Prameň: RMX Hannover, 15. apríl 2008⁸

1) Prices of consumable potatoes, 2) Week/ Date, 3) April 2005, 4) April 2006, 5) April 2007, 6) April 2008, 7) Explanatory notes: *Potatoes for processing, 8) Source: RMX Hannover, 15. April 2008

Nákupné ceny konzumných zemiakov od producentov vo Veľkej Británii

Purchase Prices of Consumable Potatoes from Producers in Great Britain

Tabuľka č. 19

Ukazovateľ ¹	9. t. 2008	10.t. 2008	11.t. 2008	12.t. 2008	13.t. 2008	14.t. 2008
Cena (GBP/t)	154,59	157,77	160,07	163,08	168,95	163,52
Cena (SKK/k)	6,66	6,75	6,75	6,75	7,01	6,77
Medziročný vývoj (%)	-14,2	-15,6	-12,3	-13,7	-14,1	-22,2

Prameň: BPC Potato Weekly, 11. apríl 2008,

Prepočet kurzom NBS k uvedenému dátumu

PRÍLOHY

Zoznam príloh

- Príloha č. 1 Bilancia zemiakov v SR podľa hospodárskych rokov
- Príloha č. 2 Dovoz a vývoz zemiakov v SR v rokoch 2000 až 2006
- Príloha č. 3 Vlastné náklady a výnosy v Sk na hektár a tonu v roku 2006
- Graf č. 1 Vývoj ponuky a použitia zemiakov v SR
- Príloha č. 4 Nariadenie komisie (ES) č. 1549/2006 z 17. októbra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu RADY (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku
- Príloha č. 5 Bilancia zemiakov celkom v krajinách EÚ (tis. t)

Bilancia zemiakov v SR podľa hospodárskych rokov

Balance of Potatoes according to Marketing Years in the SR

Ukazovateľ ¹	MJ ²	Skutočnosť ³									Odhad ⁴	Prognóza ⁵
		1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06*	2006/07	2007/08	2008/09
Zberová plocha ⁶	tis.ha ²⁰	28,8	26,8	27,0	26,2	26,1	25,7	24,2	19,1	18,4	17,8 s	17,0
Hektárová úroda ⁷	t/ha	14,33	14,33	15,47	12,35	18,59	15,27	15,76	15,77	14,31	16,19 s	16,55
Produkcia ⁸	tis.t ²¹	412,0	384,5	418,8	323,3	484,3	392,4	382,0	301,2	263,1	287,7 s	281,4
Dovoz ⁹	tis.t	36,7	62,3	8,9	22,2	31,6	31,8	54,6	67,2	78,6	43,5	61,2
z toho sadivo ¹⁰	tis.t	3,2	4,6	3,2	3,4	3,9	5,7	1,0	5,3	7,7	6,0	5,5
Celková ponuka¹¹	tis.t	448,7	446,8	427,7	345,5	515,9	424,2	436,6	368,4	341,7	331,2	342,6
Spotreba celkom ¹²	tis.t	448,7	446,8	427,7	345,5	515,9	424,2	436,6	368,4	341,7	331,2	342,6
Potravinárska spotreba ¹³	tis.t	405,6	386,8	367,6	319,2	402,9	356,9	345,6	307,6	285,1	285,2	301,1
A/ zušľ. výrobky ¹⁴	tis.t	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0
B/ priemyselné spracovanie	tis.t	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Sadivo ¹⁶	tis.t	30,0	50,4	50,0	25,7	82,5	60,8	63,6	35,8	38,0	35,7	33,0
z toho certifikované ¹⁷		26,7	18,7	30,9	25,7	22,0	13,0	20,0	8,7	8,6	8,0	17
Kŕmne a straty ¹⁸	tis.t	5,3	8,4	4,0	0,0	30,3	2,3	17,8	3,0	2,0	2,0	1,5
Vývoz ¹⁹	tis.t	7,8	1,2	6,1	0,6	0,2	4,2	9,6	22,0	16,6*	8,0	7,0

Poznámka: hospodársky rok - ide o obdobie od 1.6. do 31.5. nasledujúceho roku, s- skutočnosť

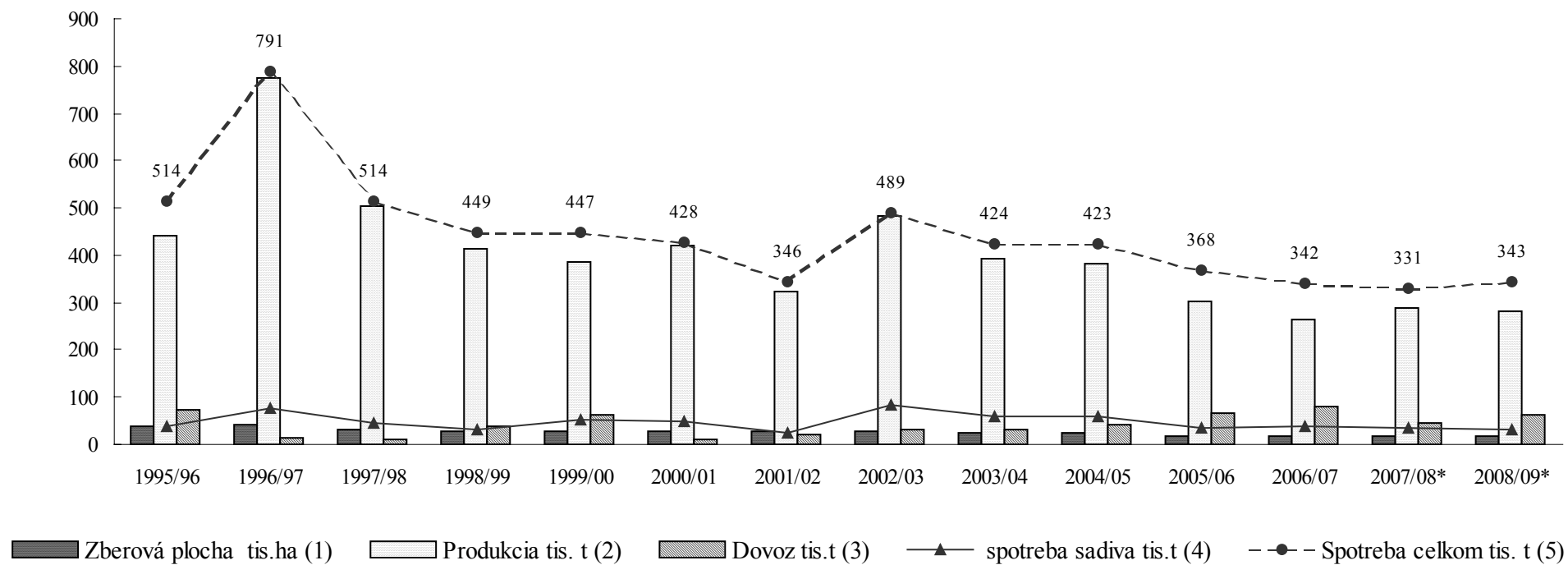
2005/2006* zmena hospodárskeho roka podľa Eurostatu od 1.7. do 30.6. nasledujúceho roku

Prameň: ŠÚ SR²², Colné riaditeľstvo SR²³, MP SR apríl 2008²⁴,

2005/2006* The period of marketing year for potatoes is specified from 1 July to 30 June of the following year. It was changed according to Eurostat

1) Indicator, 2) Unit, 3) Reality, 4) Outlook, 5) Prediction, 6) Harvested area, 7) Yield, 8) Production, 9) Import, 10) of which seedlings, 11) Total supply, 12) Total consumption, 13) Food consumption, 14) Value added products, 15) Food manufactures, 16) Seedlings, 17) out of which certificated, 18) Feeding losses, 19) Export, 20) thousand hectares, 21) thousand tons, 22) Source: SO SR, 23) Customs Directorate of the Slovak Republic, 24) MA SR, April 2008, Note: Marketing year – period from June 1 to May 31 of the next year, s- reality

Vývoj ponuky a použitia zemiakov v SR
Development of Supply and Utilization of Potatoes in the SR

Prameň: ŠÚ SR

1) Harvested area in th. hectares, 2) Production in th. Tons, 3) Imports in th. Tons, 4) Seedstock in th. Tons, 5) Total consumption, Source: SO SR

Vlastné náklady a výnosy v Sk na 1 hektár a tonu v roku 2006

Actual Costs and Revenues in SKK per Hectare and Ton in 2006

Zemiaky ostatné

Other Potatoes

Ukazovateľ ¹	Výrobná oblasť ²					
	Kukuričná ³	Repárska ⁴	Zemiakárska ⁵	Zemiak. ovsená ⁶	Horská ⁷	Spolu SR ⁸
Sadivo nakúpené ⁹	D	D	D	D	13 573	21 252
vyrobené ¹⁰	D	D	D	D	11 919	7 219
Hnojivá nakúpené ¹¹	D	D	D	D	4 331	5 298
vyrobené ¹²	D	D	D	D	2 790	1 917
Chemické ochran. prostriedky ¹³	D	D	D	D	8 282	11 558
Ostatný priamy materiál ¹⁴	D	D	D	D	10 169	6 921
Mzdy a odmeny priame ¹⁵	D	D	D	D	11 645	8 417
Sociálne náklady ¹⁶	D	D	D	D	3 242	1 752
Opravy a udržiavanie ¹⁷	D	D	D	D	1 976	1 012
Odpisy HIM ¹⁸	D	D	D	D	6 081	4 459
Agrochemické služby ¹⁹	D	D	D	D	121	541
Ost. priame náklady a služby ²⁰	D	D	D	D	5 984	9 087
Náklady pomocných činností ²¹	D	D	D	D	24 871	53 364
Zníženie nákl. o zučt. výnosy ²²	D	D	D	D	-202	-103
Priame náklady spolu ²³	D	D	D	D	104 782	132 694
Réžia výrobná ²⁴	D	D	D	D	20 944	19 455
Réžia správna ²⁵	D	D	D	D	10 347	7 091
VN celkom na ha²⁶	D	D	D	D	136 073	159 240
Úroda t/ha ²⁷	D	D	D	D	13,11	17,52
VN hlavného výrobku na ha ²⁸	D	D	D	D	136 073	159 240
VN na 1 tonu²⁹	D	D	D	D	10 377	9 089
Výnosy na ha ³⁰	D	D	D	D	84 573	126 149
z toho tržby na ha: ³¹	D	D	D	D	52 823	78 165
dotácia na ha (vrátane SAPS a LFA): ³²	D	D	D	D	19 790	17 339
Hospodársky výsledok na ha ³³	D	D	D	D	-51 500	-33 091
Hospodársky výsledok na t ³⁴	D	D	D	D	-3 927	-1 889
Počet podnikov ³⁵	2	2	2	1	8	15

Prameň: Vlastné náklady a výsledky hospodárenia poľnohospodárskych podnikov v SR za rok 2006 v triedení podľa výrobných oblastí. VÚEPP Bratislava, 2007³⁶ D – dôverný údaj³⁷

1) Indicator, 2) Production area, 3) Maize, 4) Sugar beet, 5) Potatoe, 6) PotatoeDoats, 7) Mountain, 8) SR in total, 9) Seedstock purchased, 10) Produced, 11) Fertilizers purchased, 12) Produced, 13) Produced, 14) Chemical protective products D pesticides, 15) Other materials, 16) Social expenses, 17) Repairs and maintenance, 18) Depreciation tangible investment property, 19) Other direct costs, 20) Costs of subsidiary activities, 21) Hems adjust to direct costs, 22) Direct costs in total, 23) Overhead production, 24) Overhead administration, 25) Actual costs in total per hectare, 26) Yield t/ha, 27) Actual costs of main product per hectare, 28) Actual costs per ton, 29) Revenues per hectare, 30) of which subsidies per hectare, 31) Systemic, 32) Facultative, 33) Economic result per hectare, 34) Economic result per ton, 35) Number of enterprises, 36) Source: Actual Costs and Economic Result of Agricultural Enterprises in the SR in 2006 Classified by Production Type Areas D RIAFE Bratislava, 2007, 37) Confidential data

Nariadenie Komisie (ES) č. 1214/2007 zo 20. septembra 2007, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku v platnom znení.

Commission Regulation (EC) No 1214/2007 of 20 September 2007 amending the Annex to the Council Regulation (EEC) No. 2658/87 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff Book

Číselný znak KN ¹	Názov tovaru ²	Zmluvné colné sadzby (%) ³
1	2	5
0701	Zemiaky, čerstvé alebo chladené⁴	
0701 10 00	-Sadbové⁵	4,5
0701 90	-Ostatné⁶	
0701 90 10	--Na výrobu škrobu ⁷	5,8
	--Ostatné ⁸	
	---Skoré zemiaky ⁹	
0701 90 50	---Od 1. januára do 30. júna ¹⁰	(3)
0701 90 90	---Ostatné ¹¹	11,5
0710 10 00	- Zemiaky tiež varené vo vode, pare alebo mrazené ¹²	14,4
0712 90 05	- Zemiaky, tiež rozrezané na kúsky alebo na plátky, ale inak neupravené ¹³	10,2
1108	Škroby: inulín¹⁴	
1108 13 00	--Zemiakový škrob ¹⁵	166 €/t
2004 10	-Zemiaky:¹⁶	
2004 10 10	--Varené, inak neupravené ¹⁷	14,4
	--Ostatné: ¹¹	
2004 10 91	---Vo forme múky, krupice alebo vločiek ¹⁸	7,6+ EA ⁽²⁾
2004 10 99	---Ostatné ¹¹	17,6
2005	Ostatná zelenina pripravená alebo konzervovaná inak ako v octe alebo v kyseline octovej, nemrazená¹⁹	
2005 10 00	-Homogenizovaná zelenina ²⁰	8,8 + EA ⁽²⁾
2005 20	-Zemiaky:¹⁶	
2005 20 10	--Vo forme múky, krupice alebo vločiek ²¹	7,6+ EA ⁽²⁾
	--Ostatné ¹¹	
2005 20 20	--- Tenko krájané, smažené alebo pečené, tiež solené alebo ochutené, v hermeticky uzavretých obaloch, vhodné na okamžitú spotrebu ²²	14,1
2005 20 80	--Ostatné ¹¹	14,1

Prameň: Colný sadzobník EÚ 2008²³

(3) - 0701 90 50 - Kvóta 4 000 ton s 3%-ným clom²⁴

(2) – Poľnohospodárska zložka (EA) sa stanoví na základe obsahu škrobu v príslušnom výrobku²⁵

1) Code number, 2) Description, 3) Contractual duty (%), 4) Potatoes fresh or cooled, 5) Seedlings, 6) Other, 7) For starch production, 8) Other, 9) Early potatoes, 10) From January 1 to June 30, 11) Other, 12) Potatoes cooked in water, steam or frozen, 13) Potatoes, also cut into chips or slices, otherwise untreated, 14) Starch: inuline, 15) Potato starch, 16) Potatoes, 17) Cooked, otherwise untreated, 18) In the form of flour, semolina or flakes, 19) Other vegetable prepared or preserved otherwise than in vinegar or acetic acid, not frozen, 20) Homogenized vegetables, 21) In the form of flour, semolina or flakes, 22) Thin sliced, fried or baked, also salted or flavoured in hermetically sealed packages, suitable for immediate consumption, 23) Source: Customs Tariff Book of the EU-2008, 24) (3) 0701 90 50 – Customs quota of 4 000 tons with 3% customs duty, 25) (2) Agricultural element (EA) is established on the base of the starch content in the involved product

SUMMARY

In the marketing year 2006/2007, in comparison with the previous year production of potatoes was decreased by 12,6%. In term of historical data, production reached the lowest level of 263,1 thousand tons. Pursuant to lower production, import of potatoes was increased to 78,6 thousand tons, i.e. it was increased by 17,0% in comparison with the previous year. Export of potatoes was decreased to 16,6 thousand tons. The supply of potatoes at domestic market was adequate and as to varieties it was miscellaneous. In comparison with the previous year, consumption of potatoes was decreased by 7,3% pursuant to increased consumer prices (by 62%) and changed consumer habits. The average producer price of consumable potatoes reached the level of SKK 7 017 per ton, i.e. it was higher by 21,2% as compared to 2005.

In 2007, potatoes area was decreased by 3,3% as compared to the previous year. In comparison with 2006, average hectare yields were higher by 13,1% and they reached 16,19 tons per hectare. In comparison with the last year, production of potatoes was higher by 9,4%. Import of potatoes is estimated at the level of 43,5 thousand tons following the reached production.

Higher supply of potatoes affected consumer prices and also consumption of potatoes. Potatoes consumption is estimated at the previous year level, i.e. 285,2 thousand tons. In 2007 in comparison with 2006, the average producer price of consumable potatoes was higher by 13,8% and it reached SKK 7 982 per ton.

According to the Agricultural Payment Agency data, in 15th week the average purchase price of potatoes from domestic production reached SKK 4,31 per kilogram. In 16th week, producer prices of potatoes were ranged from SKK 4,00 to SKK 8,40 per kilogram.

Wholesale prices of potatoes from domestic production ranged from SKK 5,90 to SKK 7,90 per kilogram in 14th week. Incoming price development in the Slovak Republic will be affected by accelerated import of potatoes and market behaviour (especially actions) of trade chains.

In 2008, the potatoes area is estimated to decrease (approximately to 17 thousand hectares). The area is estimated to reach the level of 1 750 hectares by run potatoes, 14 250 hectares by other consumable potatoes and 1000 hectares by seedlings. It is estimated that potatoes production will reach the volume of 281 388 tons by the average hectare yield of 16,55 tons per hectare.